

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K.,
negyedévre 2 K.

Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések mérsékelt árak szerint

A lap megjelenik minden esü-
törtökön.

Felolós szerkesztő:

FRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-utca 3.
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: István-utca 9.
hová a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési díjak küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

EGYESTMÉGYEI SZABADELVŰ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA

Sötét pontok!

Ujpest, október hó 20-án.

Nem vagyunk csillagászok s így ne is várjanak tőlünk, e lapok t. olvasói, tudományos előadást azon sötét pontokról, melyeket a nap tizes korongján fedeztek föl a csillagvizsgálók.

Azok a sötét pontok, a melyekről szólni fogunk, az »Ujpesti Függetlenségi Kör« f. hó 16-án lezajlott jubiláris ünnepélyének az egét homályosították el, a minék következtében az ünnepély nagyon sokat vesztett fényéből és méltóságából s minden józan gondolkozású embert meggyőztek arról, hogy igaza volt a halhatatlan angol költőnek Shakespeare-nek akkor, a midőn azt mondta Machbet ajkával, hogy »a hős nem lehet dühös is, meg ezen felül böles is!«

Az »Ujpesti Függetlenségi Kör« jubiláris ünnepélyének szónok hősei legnagyobb részét dühösök voltak s így nem lehettek bölesek.

Hogy tényleg dühösök voltak, arról a következő sötét pontok tesznek tanubizonyosságot:

Az első sötét pontot az ünnepi szónok dr. Várady Károly országgyűlési képviselő vetítette az ünnepélyre a következő mondatával:

»A kormányt, a kormány esatlóseit, pereputyjait támadni kell állandóan.«

Vajjon mit szólna dr. Várady Károly országgyűlési képviselő úr, ha valamelyik szabadelvű párti országgyűlési képviselő, valamelyik ünnepélyen, ünnepi beszédében azt állítaná, hogy »Kossuth Ferenczet, Ugron Gábor, ezeknek esatlóseit és pereputyjait le kell verni állandóan!«

Mindenalkotmányos országban, minden állampolgárnak az az első és legszentebb kötelessége, hogy tisztelje mások meggyőződését és mások elveit.

Minden szabad nemzet szabadságszerető fiának az az első és legszentebb kötelessége, hogy ne sértegesse a más véleményen levő s a haza javáért más fegyverekkel küzdő polgártársait.

E kettős szent kötelesség ellen vétett dr. Várady Károly országgyűlési képviselő akkor, a mikor a kormányt támadó nagy többséget »esatlósoknak« és »pereputynak« nevezte, amely kijelentéseivel azonban, csak az ünnepélyméltóságának ártott.

Hogy dr. Várady Károly országgyűlési képviselő úr tényleg dühös volt és nem volt böles, azt azzal a további kijelentésével is elárulta, a melyvel arra figyelmeztette a diszközgyűlésen jelenlevő függetlenségiakat, hogy: »El kell tanulni az ellenség módszerét!«

Gondolkozunk csak e fölött egy kissé.

A függetlenségi párt ellenségeinek

tehát a kormánypártnak a módszere vagy jó vagy rossz.

Ha rossz, minek ajánlja eltanulásra?

Ha jó, miért kell azt támadni?

Beszédjének utóbb idézett állítása tehát dr. Várady Károly országgyűlési képviselő ur logikájának is sötét pontja, annak a logikának a sötét pontja, a mely azt találta véle mondatni, hogy »Minden nemes érez, a mely ebbe a községbe került, az ujpesti Függetlenségi körben rakódott le!«

Ilyen nemes érez volt például a Kossuth-szoborra gyűjtött pénzekkel megszökött Uhlik, ilyen volt Mészáros Károly, Fehér Mór, Kanovits Géza stb. stb.

No már kérem, inkább vagyunk mi nem egyszer, hanem százszor a kormánynak esatlóisai és pereputyjai, mint olyan nemes érezek, jellemiszla és önzellen hazafiak.

A második sötét pontnak Martonffy Imre, az »Ujpesti Közlöny« szerkesztője a szülő anyja, a ki a kör 20 éves működésének történetét ismertette, a »Kuriát részrehajló eljárással« s Ujpest közügyeinek vezetőit »törvénytelenességgel, önkényvel és garázdalkodással« vádolta meg.

Ugyan kérem, mi köze volt az »Ujpesti Függetlenségi Kör« jubiláris ünnepélyének a Kuriához! Ki illesztette be az »Ujpesti Függetlenségi Kör« diszközgyűlésének tárgysorozatába, a legfelsőbb bíróságunk ítéleteinek a fölülbírálását, a részrehajlással való vádolást?

Nem szabadság az, amely a népben a törvények s a bíróságok iránti bizalmat megingatja, amely a népet a törvények s a bíróságok iránti tiszteletlenségre buzdítja, hanem szabadság.

Ez a kettős vád is nagyon sokat ártott annak a jubiláris ünnepélynek, legtöbbet ártott azonban a vádló logikájának, aki közvetlenül a kuria megvádolása után ráolvasta a függetlenségiak ügyvédjére, hogy »rosszul szerelte föl« a petícionálók kérvényét.

No már kérem, ha elismerjük, hogy ügyvédünk rosszul hanyagul védett, miként okozhatjuk józan ésszel a bíróságot?

Bizony, bizony Martonffy Imre hősi kirohanásakor is csak dühös volt, de böles egyáltalában nem volt.

A harmadik sötét pont, amely a legterjedelmesebb árnyékot vetette az ünnepélyre, Lengyel Zoltán dr. beszédje volt. Ez a tüzesvérű országgyűlési képviselő, ötnegyed órán át tüzelte verekedésre a diszközgyűlést.

Szerencse, hogy a minduntalan közbeszóló Kis Oszkár, kívül senki se mutatott hajlandóságot a verekedésre.

Nagy szerencsétlenség azonban az, hogy Lengyel Zoltán beszéde annyira összegabajította az elméket, hogy most

még azok sem tudják mit és kinek higgyenek: miért, kiért és milyen eszközökkel küzdjenek, mit és ki kövessenek: akik eddig legalábbihomályos fogalmakkal bírtak a függetlenségi eszmékről, a függetlenségi célokról s a célok elérésére alkalmas és alkalmatlan eszközökről.

Hogy miért kellett az »Ujpesti Függetlenségi Kör« jubiláris ünnepélyén Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő nevével előhozakodni, s az ő személyét a bakkanesszállításokkal kapcsolatba hozva, meggyanusítani: azt igazán csak a Lengyel Zoltán »kemény verekedni vágyó hajlandósága« tudná megmagyarázni.

Ez a szeméyeskedés azonban éppen olyan esorbát ejtett a jubiláris ünnepély méltóságán, mint Lengyel Zoltánnak azok a vádjai, amelyekkel azt országos függetlenségi pártot illette akkor, amidőn határozottan állította, hogy a függetlenségi párt megtelt kormánypártiakkal, hogy minduntalan megalakulnak, s a függetlenségi programot csak arra használja, hogy mandátumot nyerjen, de függetlenségi politikát nem csinál, hanem üzletet igenis csinál.

Esodálkoztunk, hogy Hellebronth Géza országgyűlési képviselő s az országos függetlenségi pártnak a kiküldöttje, fel nem kelt e beszéd hallatára az asztaltól, s ott nem hagyta a közgyűlést.

Még jobban esodálkoztunk azon, hogy fel nem világosította Lengyel Zoltánt arról, miszerint a magyar királyság létezéséről ezer év óta az egész világnak van tudomása és hogy az első éves jogász is tudja miszerint a magyar király ismertető jele nem születésének és sírjának a helye, hanem Szent István koronája és a koronázási esküje, hitlevele.

Legjobban esodálkoztunk azonban, azon, hogy Hellebronth Géza, mint az országos függetlenségi párt kiküldöttje és képviselője, egy szóval sem védte Lengyel Zoltán kifakadásaival szemben az országos függetlenségi pártot s annak programját.

Valószínű, hogy Hellebronth Géza ezen hallgatásának tulajdonítható az a furesa jelenség, hogy a közgyűlésen résztvevők éppen oly viharosan megéljenztek a függetlenségi párt lepecsételését, mint az országos függetlenségi párt kiküldöttjét.

Váljon ez az éljenzés közös egészségükre, de az országgyűlési függetlenségi párt belviszályát nem kellett volna ezen az ünnepélyen ilyen módon kitálatni, nem kellett volna a függetlenségi fogalmait és érzelmeit így megzavarni; nem kellett volna az ünnepély fényét ilyen sötét pontokkal elhomályosítani; egyszóval, a beszéd hőseinek dühösség helyett böleseknek kellett és kellett volna lenniök.

Végül legyen szabad még megjegyeznünk, hogy a verekedés nem tartozik az alkotmányos fegyverek közé s egy új szabadságharcot ma csak olyan emberek kívánhatnak, akiknek nincs mit elveszteni s akik verekedési mániában szenvednek.

Az ilyen beszédek csak arra valók, hogy elhomályosítsák a közélet eszméit: hogy — Tisza István gróf miniszterelnök szavaival élve — »a nyeglek, handabandázók, üres fennhéjázók, a szájhősök és üresfejúek garázdálkodó uralmának kész prédájául szolgáljon a közélet.«

Az újpesti Függetlenségi Kör jubiláris ünnepe.

Az „Újpesti Függetlenségi Kör” f. hó 16-án ünnepelte meg fennállásának 20 ik évfordulóját.

Ez alkalommal a Katholikus Kör nagy termét teljesen betöltötték a kör tagjai s az ünnepélyre meghívottak, kik között ott láttuk Hellebronth Géza, dr. Lengyel Zoltán, dr. Várady Károly országgyűlési képviselőket, továbbá Hegedüs Istvánt, a ferenczvárosi Függetlenségi Kör elnökét, a Rákospalotai, Főthi, Dunakeszi, Czinkotai, Mogyoródi függetlenségi körök küldötteit.

Az ünnepi közgyűlést d. e. 11 órakor nyitotta meg Ugró Gyula dr. az újpesti Függetlenségi Kör elnöke, egy esimes és kerekded beszéddel. A testvéri, a felebaráti s a hazaszeretet nevében üdvözölte a megjelenteket, majd áldást kért az ég urától annak a körnek a működésére, a mely ma férfikörének első napját ünnepeli s amelynek nevében fogadást tesz, hogy a magyar nemzet szentháromságának: a szabadságnak, a testvériségnek s az egyenlőségnek a jövőben is tántoríthatatlan híve leend; végül felhívta a jelenlevőket, hogy egy szívvel lélekkel énekeljék el az „Isten áld meg a magyart!”

A „Hymnusz” elénekzése után dr. Várady Károly országgyűlési képviselő s az újpesti Függetlenségi Kör tiszteletbeli elnöke mondotta el az ünnepi beszédet, amelyben abból indult ki, hogy: a becsületes munkát lelkiismeretesen kell méltatni s miután közbevetőleg rámutatott a függetlenségi párt céljaira s a függetlenségi körök kötelességeire, kiemelte az Újpesti Függetlenségi Kör hűségét, hitét, kötelességeinek teljesítését: kiemelte, hogy a Függetlenségi Kör születése óta 8 kormány létezett s e nyolcz kormány alatt egyiknek sem adott el semmit; mindenütt előljárt; a lobogója mindenkor ott lengett a küzdelem élén: hogy az újpesti Függetlenségi Körnek a tagjait mindig a jellemtisztaság, a magyar faj tisztasága s az önzetlen hazafiság jellemezte, mert minden nemes érez, mely ebbe a községbe került, a Függetlenségi Körben rakódott le. Joggal ünnepel tehát ma egyrészt, másrészt pedig nem szükséges, hogy a kör tagjait lelkesítse, arra azonban kéri őket, hogy a kör tagokat szaporítsák, hogy a közszellemet mennél tágasabb körben ébresztgessék, igyekezzenek az önbizalmat s az önértetet fenntartani, a férfias elhatározást, a határozott akaratot kifejleszteni, s ama nagy küzdelem érdekében, melyet Magyarország önállóságának, függetlenségének és magyságának a kivívásáért folytat a párt, legyenek toronyőrök: ellenőrizzék a közéletet, támadják állandóan a kormányt, a kormány esatlóságait és pereputyjait s igyekezzenek eltanulni az el-lenség módszerét.

Az ünnepi beszéd után Mártonffy Imre az „Újpesti Közlöny” szerkesztője ismertette a kör 20 éves történetét fogytékosan, szárazon és hidegen. Mindazonáltal éljen-

zésre ragadta a közgyűlést akkor, a midőn a kör politikai működését esetelve, az 1901. évi országgyűlési képviselőválasztás eredményét illetőleg a kuriát részrehajló eljárással, a kör ügyvédét pedig azzal vádolta, hogy a peticionális kérvényt nem szerelte föl kellően; és éljenzett a közgyűlés akkor is, a midőn a községi működést ismertetve, törvénytelenességgel, önkényjével és garázdálkodással vádolta a község ügyeit intéző pártot.

A közgyűlés ezután Pohl Károlynak az újpesti Függetlenségi Kör alelnökének indítványára, egyhangulag a kör tiszteletbeli tagjává választotta meg Hellebronth Géza és Lengyel Zoltán országgyűlési képviselőket.

Hellebronth Géza országgy. képviselő, mint az országos függetlenségi párt kiküldöttje, megköszönve a nem várt kitüntetést, a párt szeretetét, nagyrabecsülését s tiszteletét tolmácsolta a körnek, a melyet Magyarország magyságának, függetlenségének és önállóságának az eszméje hozott husz év előtt létre, a mely dacára annak, hogy az eszme nem használ az egyéni érdeknek, husz éven át tántoríthatatlanul ragaszkodott a párt programjához s a melyben ma is a Rákóczy szelleme élte a tagokat. Beszédét azzal a fohászszal végezte: „Adja isten megérni azt az időt, a melyben a függetlenségi programja, eszméje megtestesül!”

Lengyel Zoltán dr. országgy. képviselő, miután szintén megköszönte tiszteletbeli taggá való megválasztását, ötven óráig tartó beszédben bizonyította hogy a függetlenségi program nem ér semmit. Magyarország nem függetlenségi programot, hanem függetlenségi politikát kell csinálni. A program semmi, a küzdelem minden. A program létezett mindig, létezett 1526-tól — de nem volt magyar állam, mert nem volt magyar erő. — Volt és van jog, de nincs hatalom, nincs akarat: éppen azért nem is erős Magyarország. Nincs magyar királyság, és nincs magyar király. 1526-óta senki sem tudja megmutatni azt a helyet, a hol egy magyar király született avagy eltemetett. Éppen azért a magyar királyság is csak annyi, mint a Jeruzsálemi királyság, ez is az is benne van az osztrák eszászár czimerében.

Erős magyar államot, igazi magyar királyságot csak állandó küzdelemmel lehet létre hozni. Nem programra, hanem új szabadságharcra van szükség. Naggyá kell növelni a magyar állami erőt. Ezt, azonban nem fogják megtenni a Wolfner-féle kormánypárti képviselők, kik megszavazzák a 400 millió hadiköltséget s az utjonelöltszám felemelését, csak azért, hogy több bakkaesot szállítsanak a hadseregnek; de nem fogják megtenni azok a függetlenségi képviselők sem, kik a függetlenségi harcot időhöz és körülményhez kötik, kik a kormányjával minduntalan megalkuszának. Olyan Magyarországot, amelyben a nemzeti örök életet soha sem támadhatja meg senki, csak úgy lehet létrehozni, ha a függetlenségi harc állandóan vivatik minden vonalon, ehhez azonban mindenekelőtt az szükséges, hogy a függetlenségi párthoz tartozó ember, legyen becsületes magyar ember; szükséges, hogy a függetlenségi pártnak és függetlenségi köröknek legyen politikai becsülete, hazafi becsülete, és erkölcsi becsülete; hogy a függetlenségi politikából soha üzletet ne csináljon.

A mai függetlenségi párt megtelt kormánypártiakkal, éppen azért nem kell szólnak függetlenségi program, hanem küzdelem. Az ő jelszava: „Erős Magyarország és ki a idegennel!” s e két jelszó megvalósításáért — akár lesz követője, akár nem lesz — verekedni fog, ha egy magára marad is. Ajánlja

hogy ne válasszanak olyan képviselőt, aki függetlenségi programmal jön, hanem olyat aki, függetlenségi politikát akar is, és fog is csinálni!

Katona József, a kör tiszteletbeli elnöke záróbeszédében köszönetet mondott a jelenlevőknek, hogy a kör ünnepélyén részt vettek, s a „Szózat” elénekzésére kérte fel az ünneplőket. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Közgyűlés után társasbéd következett, melyen körülbelül 70-en vettek részt, a pohárköszöntők száma azonban megszámlálhatatlan volt. Legszébb, leghatalmasabb pohárköszöntőt a ferenczvárosi Függetlenségi Kör elnöke: Hegedüs István mondott.

Ebéd után kerületi pártértekezlet s este tánc volt, mely reggeli két óráig tartott.

A pártértekezlet lefolyásával jövő szá-munkban fogunk foglalkozni.

H I R E K.

— **Alkalmi vacsora.** Az „Újpesti katolikus kör” f. évi október hó 22-én este 8 órakor, dr. Várady Béla tiszteletére, abból az alkalomból, hogy szentszéki ünnökké neveztetett ki, vacsorát rendez, melyre a tagok a kör elnöksége által meghívó utján hívtak meg.

— **Újpesti népkönyvtár.** Örvedetes hírként közöljük lapunk olvasóival, hogy az „Országos Magyar Iskola Egyesület” népkönyvtár létesített Újpesten. E ezéla már is 334 kötet könyvet és egy könyvszekrényt boesátott az előjáróság rendelkezésére, a mely azt a Ferencz József-teri állami elemi fiiskola egyik termében helyezte el, s a könyvtáros tisztségét Friedrich Vendel igazgatóra ruházta. A népkönyvtár költeményeket, színműveket, regényeket, elbeszéléseket, ifjusági iratokat, gyermek meseket s olyan hasznos könyveket tartalmaz, amelyek felvilágosítást nyújtanak a mindennapi élet keretébe tartozó földmívelőt és iparost érdeklő kérdésekben. Az újpesti népkönyvtár megnyitásának idejét s a könyvek használatára vonatkozó szabályokat lapunk legközelebbi számában fogjuk közhírré tenni.

— **Az újpesti kath. legényegylet** f. é. október hó 23-án este 6 órakor a Csokona-utezai saját díszes helyiségében tartja az idei első felolvasó estélyét; a melyen 43 új tag lesz ünnepélyesen az egyletbe felvéve.

— **Czipész-szaktanfolyam.** A budapesti czipész-szakiskola tanára Bodh József mint miniszteri kiküldött f. hó 12-én szaktanfolyamot nyitott az újpesti czipészek számára az Ipartestület nagy termében. A szaktanfolyamon a következő czipész mesterek vesznek rendszeren részt: Müller Károly, Ulmann Adolf, Marezua János, Cseki András, Ihring Sándor, Hoffmann József, Khész János, Pálkás Ferencz, Heinecz József, Kohn Sámuel, Petró István, Urbanek Vilmos, Szabó János, Barsitz Mátyás, Valkó Mihály, Weisz Jakab. Sajnos, hogy Újpest 153 czipész-mestere közül csak 17 tartja szükségesnek azokat a szakismereteket megszerezni, a melyek a magyar czipész-ipart, a külföldi czipész iparral szemben versenyképesé tehetik.

— **A nélkülözö iskolásgyermekek segélyezésére alakult bizottság** a következőkben számol be az 1903—4. tanévben kifejtett működéséről: Összes bevétele: 1439 K 15 fill. Összes kiadásai: 1125 K 11 fill. Maradvány: 314 K 04 fill. Kiosztott 101 drb leányruhát, 2 drb téli kabátot, 90 drb kendőt, 100 drb zsebkendőt, 81 drb fiukabátot és nadrágot, 20 drb nadrágot, 137 drb czipőt. A bizottság emberbaráti tevékenységét a közlő től alkalmából ismét megkezdi s hisszük, hogy községünk polgárai és polgárnői az idén sem tagadják meg támogatásukat.

— **Villamos világitás.** Az ország területén az év folyamán a következő vidéki városok fogadták el a közvilágitás céljaira a villamos világitást: Bártfa, Besztercebánya, Csongrád, Deés, Győr, Kecskemét, Kolozsvár, Kula, Liptószentmiklós, Lőse, Nagybánya, Nagy-Kikinda, Nagy-Mihály, O-Becse, Orosháza, Szászsebes, Szatmár, Székely-Udvarhely, Szilacs-fürdő, Tokaj, Vác, Veszprém, Zilah, Zólyom, Zombor, Zombolya. És Újpest? ... Még mindig alkudozik az-

zal az *Osztrák légszész-társulattal*, a mely 50 éven át drága és rossz világítással boldogította községünket.

— **Az Ipartestület előljárósága** f. hó 13-án tartotta meg havi ülését, melyen *Pohl Károly* ipartestületi titkár a következőkben számolt be a szeptember havi ügyforgalomról: munkaviszony 1293 esetben fordult elő, iparossegéd munkába lépett 349, abból kilépett 418, munkakönyv kiadatott 151, ideiglenes igazolvány 8, iktatói szám 329, panasz beadott 31, ebből hivatalból elintéztetett 14. A pénztári jelentés szerint bevétel 616 kor. 40 fill., kiadás 1158 kor. 07 fill. Összes pénztári maradvány 2705 kor. 94 fillér.

— **Kedélyes estélyt** rendez f. hó 23-án: a *Magyarországi vas és fémipari szövetség* helyi csoportja az újpesti Mayer-féle vendéglőben. Kezdeté este 7 órakor. A bemenet szabad, a műsor ára azonban 20 fillér.

— **1000 korona — Újpest szegényeinek.** F. hó 17-én hunyt el Budapesten *Neuschloss Ödön*. E tiszteletre méltó polgára a székesfővárosnak, háromszázezer koronás alapítványt tett s végrendeletében Újpestről sem feledkezett meg, amennyiben 1000 koronát hagyott községünk szegényei számára. Legyen áldott az emléke.

— **A betegápolási adó fölemelése.** A törvényhozás 1898-ban léptette életbe az országos betegápolási adót, a mely az állami adó 3%-a. Az állam f. é. költségvetésének tárgyalásakor a törvényhozás ezt az adót 5%-ra emelte föl. A pénzügy miniszter utasította a hatóságokat, hogy az 5%-os adót visszamenőleg január elsejétől szedjék be.

— **Tánciskola megnyitás.** Az „Újpesti Magyar Műkedvelők Köre” vasárnap f. hó 9-én nyitotta meg zártkörű tánciskoláját a Széchenyi-kávéház nagytermében. A táncesték ez évben vasárnap és szerda este tartatnak meg 8 órától 11 óráig. A Kör vizsgalmi-bizottsága jelenleg egy szimuladással egybekötött táncvizsgálat rendezésén fáradozik, a melyet karácsony első estjén (vasárnap decz. 25-én) rendez a Kör. Erre az alkalomra a Közművelődési Kör nagytermét foglalta le az elnökség.

— **Haladunk a korrall.** Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjében lugas-szőlőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnak. Hát ez nem is esoda, mert nézzük meg például Fehértéplom városát, a hol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas-szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom esemege-szőlőkkel, minden évben terem a legesekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk” című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatu árjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

— **Az „Újpesti fonó- és szövőgyári munkások és munkások szakegylete** f. hó 15-én a Colosseum nagytermében szimuladással egybekötött táncvizsgálat rendezett. Színtre hozták derék műkedvelők ez alkalommal *Szigligeti Ede* három felvonásos színművét a *Czigányt*. Rége nem látott a Colosseum annyi közönséget, s rég nem mulatott a Colosseum közönsége olyan jól, mint azon az este, a mi nem is esoda, mert *Takáts Mariska* k. a. vizgal. bizottsági elnök a vizalmi bizottsággal egyetemben nem kimélve semmi fáradságot minden lehető elkövetett a mulatság érdekében, a mely ugy anyagilag mint erkölcsileg fényesen sikerült. A szindarab előadása diéséretére vált volna bármely kisebb vidéki színtársulatnak, a mihez nagyban hozzájárult *Novatsék Katicza* (Rozsi) játéka, ki a cigány-leány nehéz szerepét nagy rutinnal játszotta — tisztelői szép csokorral ajándékoztak meg.

Sikerült kis menyecske volt *Vendelszky Anna* (Rebeka) ki humoros és eredeti játékaival aratott nagy sikert, ugyszintén *Kolozsi Mariska* (Évi). A férfiak közül első sorban *Lebeda Ferencz* a czimszerep személyiségét kell megemlítenünk; ügyes alakítása és élvezhető játéka kiemeli őt a műkedvelők sorából, a közönség pedig tapsvihart rendezett elismerésül jó játékaért. (Gyuri) *Takáts Imre* ki egyuttal a darab rendezője

volt, mint ilyen igen jónak bizonyult, az ő szakavatottságának tudható be a darab erkölcsi sikere. Jók voltak még:

(Kondorné) *Füzy Juliska*, (Sári) *Esztergályos Gizella*, (Panni) *Nepp Róza*, (Erzsi) *Takáts Anna* k. a., (Póti) *Ruffy István*, (Márton) *Viskány Lajos*, (Férke) *Bognár János*, *Barasz Gyula*, (Várszegi) *Mentsi László*, *Goldschmied József*, *Polgár Lajos*, *Mayer József*, *Hermann Simon*.

Előadás után a fiatalok táncra perdült és járta a táncot virradatig, az első négyest 200 pár táncolta.

— **Az O. M. K. E. ügyvivő igazgatósága** f. hó 16-án tartotta meg *Sándor Pál* orsz. képviselő elnökele alatt október havi ülését, a melyen igen beható és sokoldalú megvitatás után végleg megállapította a szövetzeti törvénytervezet ügyében a kereskedelmi és igazságügyi miniszterekhez felterjesztendő véleményes jelentést. Miután pedig a törvénytervezet csak a szűkebb szövetzeti jog reformájára szorítkozik, de nem gondoskodik a szövetzeti ügy terén felmerült egyéb visszaságok, így különösen az adózási és egyéb kedvezmények, megszüntetéséről és nem akadályozza meg a szövetzeteknek rendeltetésellenes felhasználását, elhatározta az igazgatóság, hogy a legközelebbi választmányi ülés elé az egyesülésnek a szövetzeti ügyben elfoglalt állásfoglalását erőlesen kifejezésre juttató megokolt javaslatot terjeszt. — Elhatározatott továbbá, hogy az egyesülés a hazai ipar fejlesztésének ügyét a legnagyobb erővel felkarolja és e részbeni tevékenységét illetőleg részletes tervezetet dolgoztat ki. *Steinitzer Géza*, igazgatósági tag indítványa kapcsán az igazgatóság a bégaszabályozási munkálatok kérdésével foglalkozott és elhatározta, hogy miután ezen munkálatok késedelmes folytatása érzékenyen sérti a forgalom érdekeit, az egyesülés nagybecskereki kerületének vonatkozó felirata alapján illetékes helyen lépéseket tesz folyamatba azok mielőbbi befejezése érdekében. — Megállapította végül az igazgatóság a saját, a választmány és a vidéki kerületek ügyrendét és elintézt az egyesülés belső életére vonatkozó számos kérdést.

— **Egy város esupa szabóbol.** Lengyelországnak, *Pietrkow* kormányzóságában, *Lodztól* mintegy huszonkét kilométernyire van egy *Brzeziny* nevű városka, amelyben összesen 7669 lakos közül 4000 szabó van, nagybárá zsidók. Ezek oly neveltséges áron árulják a férfiruhát, hogy három rubelért (egy rubel 3 korona 81 fillér) elég tisztességes öltözetet lehet kapni. Az évi forgalmuk három millió rubelre tehető.

1124. végrh. sz. 1904.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbírósnak 1904. évi V. 1316/2. sz. kiküldő és az újpesti kir. járásbírósnak fenti sz. elrendelő végzése folytán *Dr. Aradi Béla* ügyvéd által képviselt *Kazda József* felperes részére *Némethy István* alperes ellen 304 kor. 11 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1860 kor. becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Újpesten, Rakóczy-utca 26. sz. a.** leendő megtartása határidőül 1904. évi november hó 2. napján délután 4.5 órára kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldőtnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1904. évi október hó 13. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

1374. végrh. sz. 1904.

Arverési hirdetmény.

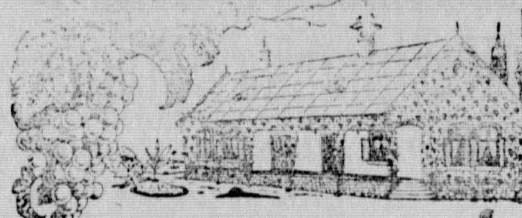
Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbírósnak 1904-ik évi V. 1523 4. számú kiküldő és a bpesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék 75013 904. sz. elrendelő végzése folytán *Dr. Aradi Béla* újpesti ügyvéd által képviselt *Heimler Lajosné* felperes részére *Némethy István* alperes ellen 2987 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3457 kor. becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Újpesten, Rakóczy-utca 26. szám alatt** leendő megtartása határidőül 1904. évi november hó 5. napján délután 4 órára kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt szerzők s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldőtnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1904. évi október hó 15. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobbbrésze ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja.

Czim: 1—6

Érmelléki első szőlőültványtelep

Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Gyümölcsfák, ^{1-6.} diszfák és bokrok

nagyon olcsón eladók
a felosztott istvántelki faipariskolában
Rákospalotán.

Ifj. Fodor Ignác

ideiglenes helyisége
Ujpest, Arpád-ut 21. sz. a.

Átköltözés miatt az összes raktáron levő
árúk teljes beszerzési árban eladatnak,
ugymint: illatszerek, pipere-szappa-
nok, háztartási cikkek, vegy- és
kötszerek, betegápolási cikkek stb.

November hó 1-én az üzlet teljesen ujo-
lag berendezve és felszerelve a volt Szél-
féle Drogériába: Arpád-ut 60. szám alá he-
lyeztetik.

Tisztelettel

Ifj. Fodor Ignác

5. a Szél-Drog-ria volt üzletvezetője.

Kézimunka-oktatás.

Fehér- és ruhavarrás, esipke-
verés (klöplizés) pointe-lässe
filet-gipure, himzés s minden
egyéb luxus munkában a leg-
alaposabb oktatást nyújtja
— fejnötöknek s gyer- —

mekeknek

Havas Rezsőné

2-4.

Arpád-ut 3. szám.

Van szerencsém Ujpest és Rákospalota
n. é. közönségének b. tudomására hozni,
hogy **Rákospalotán (fő-ut 62. sz. a.,
a gyógyszer-tár mellett) levő Kohn
Sámuel-féle**

vendéglőmben

naponként jó és olcsón lehet étkezni, azon-
kívül minden **pénteken** frissen készült

halpaprikás és rántott hal

kapható.

Egyben ajánlom saját szüretelésű Rajnai
Rizling, Szilványi Kövidinka és Ezerjó Ka-
darka fajboraimat.

Naponta frissen esapolt sör.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak.

A n. é. közönség szives látogatását és
támogatását kéri

tisztelettel

Kohn Sámuel

15.

vendéglős Rákospalotán.

**Hirdetések és nyilte-
rek jutányos áron fel-
vétetnek a kiadóhiva-
talban.**

Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.

Kiváló szerencse Töröknél felülmulhatlanul

kedvez főáruháznak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona
nyereménnyel többet fizettünk nagybecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysors-
játékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalma-
zott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut az összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsjáték ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.459.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a
200.000, 2 a 100.000, 1 a 50.000, 2 a 50.000, 1 a
70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000,
3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona
és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeremény és jutalom
14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/2 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K 3 —

1/2 „ „ „ 3 — „ 6. —; 1/4 „ „ „ 6 — „ 12 —

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében
küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

→ folyó évi november hó 2-ig →

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

— Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. —

Főáruháink osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46 a.** I. fiók: **Váci-körut 4 a.** II. fiók: **Muzeum-
körut 11 a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54 a.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték ere-
deti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvetelezni kérem } A nem
postautalvánnyal küldöm } tetsző
mellekelem bankjegyekben (bélyegekből) } törlendő.

Pontos cím: